

PENYAGALERA

Matarranya

Des del Toll del Vidre. Pel crestall de les Feixes del Faralló.

Distància	8,4 km
Desnivell acumulat	500 m
Nivell de dificultat	Moderat
Data	10 de març de 2019
Cartografia	Editorial Piolet: el Port (1:30000)
Punts per a GPS	https://ca.wikiloc.com/rutes-senderisme/penyagalera-34080825

Un dels itineraris habituals per pujar a aquest emblemàtic cim dels Ports, amb una petita variant —que podem fer tant d'anada com de tornada— abandonant el PR per resseguir un ample crestall a la paret meridional del cim.

Els camins són ben fressats i de bon fer. Solament cal parar atenció a les fites i senyals per l'accés al crestall on farem una fàcil desgrimpada, desaconsellable amb terreny és humit.

Accés

Des d'Arnes, seguim les indicacions al Toll del Vidre, prenent un camí pavimentat vers el sud. Al coll de la Creu s'acaba el paviment i continua en terra. Passat el mas de Canyís (maset i ampla feixa a la dreta del camí) hi ha un revolt en pendent que pot comportar problemes a vehicles turisme baixos. Si és el cas podem aparcar en aquest punt quan resta poc menys d'un quilòmetre pel Toll del Vidre.

Toll del Vidre (560m)

Bonic gorg que podem visitar de tornada i donar-nos-hi una remullada si la climatologia ho permet. És l'únic lloc del riu d'Algars on es permet el bany. Hi ha una font. El riu fa de termenal entre Beseit i Arnes i, dons, entre les comarques del Matarranya i la Terra Alta.

Continuem per la pista per on hem arribat en direcció als masos de Damià i de Pau. Creuem un parell de voltes el riu i a la segona abandonem la pista pel camí de ròssec de la Mulera, a mà dreta, endinsant-nos al barranc de la Cova, entre el Serrall de les Clapisses i Penyagalera. La cova és una balma al peu del cingle de les Clapisses que havia servit de cleda. El camí és ample i de bon fer. Més amunt s'estreny i continua com a sendera. El pendent no passa de moderat. Quan atenyem les ruïnes del mas de Pitarch, ja som al coll.

Coll de Pelele (894m)

O de Pitarch. Hi arriba el camí a Penyagalera des de l'Ulldemó pel mas de Quatre i la Costa d'Arrancapets. Hi ha senyalització vertical i de continuïtat del PR-TE 151 que seguim en direcció al cim. Pocs metres més enllà deixem a mà dreta la sendera per la que retornarem. Baixem a creuar un barranc i remuntem fins al cim. Poc abans hem trobat a mà esquerra un altre dels camins habituals d'accés: el que hi mena des de la Pesquera d'Ulldemó.

Cim sud de Penyagalera (1034m)

Coronat per un vèrtex geodèsic. Punt més alt d'un gran sinclinal quin perfil ha motivat el nom del tossal. L'extrem nord s'anomena Punta del Barco. És una bona talaia sobre el vessant ponentí dels Ports i especialment de les planúries del Matarranya i la Terra Alta. Són nombroses les viles i pobles que hi podem albirar a ull nu.

Desfem el camí de pujada però l'abandonem aviat per una sendera poc definida a mà esquerra. Hi ha fites i senyals de pintura blancs. Baixem fins a situar-nos sobre una estreta feixa sota el cim que seguim a mà esquerra en lleugera pujada (NE).

L'abandonem quan la continuïtat és fa més difícil desgrimant uns metres per anar a revoltar, en el sentit de les busques, un evident esperó rocallós o faralló que ens per sortir sobre l'ample crestall de les Feixes del Faralló que resseguim (SW) amb el cingle sobre el barranc de la Cova a la nostra esquerra, on la sendera hi és prou definida i ens retrona al coll de Pelele.